

## Mediemuseer i Sverige

Till skillnad mot t ex i Danmark finns inget nationellt mediemuseum i Sverige. Däremot en rad olika museer som framför allt visar den tekniska utvecklingen för både tryckta medier och etermedier. De är spridda över hela landet.

De grafiska museerna är sammanslutna i Sveriges grafiska museers samarbetsråd ([www.gramus.se](http://www.gramus.se)). Gramus bildades år 2000 för att ta tillvara de svenska grafiska museerna intressen och för att på ett nationellt plan verka för att kunskapen om äldre grafisk teknik kan leva vidare. Gramus har följande medlemmar:

Grafiska Museet, Helsingborg 042-10 45 24  
Bokkulturen, Kulturen, Lund 046-35 04 00  
Tryckeriet, Karlshamns Museum 0454-148 68  
Strålfors Grafiska Museum, Strålfors i Ljungby 0372-850 00  
Stranda Hembygdsförening, Mönsterås 0488-100 01  
Föreningen Oskarshamns Grafiska Museum 0491-816 46  
Tryckeriet-Museet i Grenna 0390-101 90  
Blomsterkrokens Grafiska Museum, Uddevalla 0522-882 75  
Konstlitografiska Museet, Tidaholm 0502-178 27  
Limtorgsmuseet, Lidköping 0510-77 00 65  
Gamla Tidningstryckeriets Vänner, Kungsbacka 0706-31 20 10  
Tryckerimuseet i Gamla Linköping 013-31 86 19  
Regalen, Grafiska Rummet, Katrineholm 0150-200 11  
Grafikens Hus, Mariefred 0159-231 60  
Eskilstunamagasinet 016-13 58 03  
Faktoriet, Eskilstuna 016-10 23 75  
Litografiska Museet, Huddinge 08-746 90 91  
Officina Typographica, Skansen, Stockholm 08-442 80 85  
Tekniska museet, Stockholm 08-450 56 00  
Ljungströms Boktryckeri, Gimo 0173-411 80  
Grafiska museet, By 070-595 41 83  
Rosenlöfs Tryckerimuseum, Kungsgården, Sandviken 0290-370 08

På etermediesidan har ett av museerna, Grimetons radiostation i Varberg ([www.grimeton.org](http://www.grimeton.org)) till och med blivit världsarv. Det skrevs in på världsarvslistan 2004 med följande motivering: ”Varbergs radiostation i Grimeton är ett unikt och enastående monument som representerar

utvecklingsprocessen för kommunikationsteknologin under perioden efter första världskriget. Varbergs radiostation är ett exceptionellt välbevarat exempel på ett telekommunikationscentrum som representerar de tekniska landvinningarna vid början av 20-talet, samtidigt som det dokumenterar den fortsatta utvecklingen under tre årtionden.”

I Motala är ”Sveriges Rundradiomuseum”, inrymt i Motala rundradiostation, en systerstation till Grimeton. Museet är beläget nära Motala centrum, på en höjd ovanför stan i området Bondebacka. De två höga radiotornen syns på långt håll och har blivit symboler för Motala. Det var här, i radiostationen från 1927, som de första svenska publika radiosändningarna inleddes. Radiostationen i Motala är världsunik i sitt slag, då den på sin tid var Europas starkaste – [www.motala.se/radiomuseum](http://www.motala.se/radiomuseum).

Göteborgs radiomuseum ([www.radiomuseet.se](http://www.radiomuseet.se)) är inrymt i en av de tidigare Göteborgsvarvens kontorslokaler på Norra Älvstranden i Göteborg. Det är fullt med radioteknisk utrustning av olika slag över en yta på nästan 1000 kvadratmeter. Museet drivs av Radiohistoriska Föreningen i Västsverige. Det har öppet sex dagar i veckan och ger bl.a. ut en innehållsrik nättidning (Nyheter från Radiomuseet) som utkommit med över 80 nummer.

Ett större radiomuseum finns också på tändsticksområdet i Jönköping ([www.radiomuseet.com](http://www.radiomuseet.com)). Det visar radiohistoria från 1923 och framåt, med olika typer av mottagare och radioapparater, fonografer och mobiltelefoner.

Sveriges Radio och Sveriges Television har i sammanbindningsbanan mellan radio- och tv-huset i Stockholm arrangerat och kompletterat en utställning som visar den tekniska utvecklingen från både radions och televisionens start. I samma lokaler finns även en porträttsamling med Publicistklubbens ordföranden under årens lopp.

I Stockholm har också Tekniska museet ([www.tekniskamuseet.se](http://www.tekniskamuseet.se)) omfattande samlingar med medieteknik. I museets mediecenter, Studio, kan skolelever bl.a. själva skapa nyhetssändningar med hjälp av professionell utrustning.